Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 7. i 8. Dnia 22. Kwietnia 1883. X. rocznik.

SPRAWOZDANIE
Patrona Związku Stowarzyszeń
o Towarzystwie zaliczkowem w Mościskach.

W lutym r. b. rozeszła się we Lwowie w gronie osób zajmujących się sprawami towarzystw zaliczkowych wiadomość, że kasyer Towarzystwa Zaliczkowego w Mościskach Albin Kazimierz Strzelecki dopuścił się znacznéj defraudacyi i znikł bez wieści. — Wiceprezes Rady nadzorczéj tego Towarzystwa, ks. kanonik Stojałowski zapytał w drodze poufnéj galic. kasę oszczędności i lwowskie Towarzystwo zaliczkowe, do jakiéj sumy Towarzystwo Mościskie jest w tych instytucyach obciążone, co naprowadzało na domysł, że rzeczony kasyer także stosunku Towarzystwa Mościskiego do rzeczonych instytucyi na swoją korzyść nadużył. — Gdy zaś oprócz tego należało przypuszczać, że po takiém zajściu mnóstwo wkładek oszczędności będzie wypowiedzianych, tak, iż dla zapobieżenia niewypłacalności Towarzystwa Mościskiego niezbędném będzie dostarczyć mu kredytu, co w takiéj chwili nie inaczéj może nastąpić, jak po przekonaniu się o rozmiarach defraudacyi i stanie Towarzystwa, postanowiłem udać się natychmiast do Mościsk, co jednak z powodu potrzeby porozumienia się z Radą nadzorczą względem dnia posiedzenia dopiéro 5. b. m. nastąpiło.

Przybywszy do Mościsk, starałem się przed zgromadzeniem Rady rozpatrzeć się w sposobie prowadzenia interesów Towarzystwa i manipulacyi; Dyrekcya udzielała mi z wszelką gotowością żądanych wyjaśnień. Przekonałem się, że pożyczki przez Towarzystwo udzielane składają się z samych drobnych kwot, przeważnie na skrypta zwykłe, zawiérające poddanie się postępowaniu drobiazgowemu, wyjątkowo zaś tylko na akty notaryalne przy pożyczkach 100 zł. przewyższających, tudzież niektóre pożyczki na weksle. Maximum pożyczki, którą Dyrekcya udzielić może wynosi dotychczas 300 zł. — dłużnikami są przeważnie włościanie z okolicy. Pożyczki bywają udzielane po uprzedniém zbadaniu stosunków dłużnika za pomocą korespondencyi z cenzorami, których Towarzystwo ma w każdéj niemal gminie i którzy zobowiązali się wypełniać nadesłane im arkusze, zawiérające pytania, co do majątku nieruchomego i ruchomego, długów, zachowania się i t. p. tak dłużnika, jak poręczycieli.

Mniemam, że przy takiém postępowaniu nie można się obawiać znaczniejszych strat na pożyczkach, zdaje mi się jednak, iż nieco więcéj surowości przy ściąganiu rat zaległych byłoby wskazaném. Co się tyczy manipulacyi kasowéj i buchhalteryjnéj, rzecz prowadzoną była w ten sposób, że likwidator p. Franciszek Witek zapisywał wszelkie dochody i wydatki w książkach, wypełniając także assygnaty kasowe, Dyrektor zaś p. Aleksander Lewicki codziennie przychodząc popołudniu do biura Towarzystwa sprawdzał stan kasy i kwotę gotówki w osobnym raptularzu sobie notował, a mając drugi klucz od kasy był pewnym, iż nic z niéj nie braknie. Jakoż rzeczywiście kasyer Strzelecki z k a s y nic nie zdefraudował, z wyjątkiem dwóch obligacyi po 100 zł., które były złożone w zastaw i które potrafił usunąć z kasy przy wyjmowaniu skryptów dłużnych, a następnie na swoją korzyść je zastawił we Lwowie. Lecz nie mogąc z pieniędzy w kasie złożonych ani też z pieniędzy w biurze Towarzystwa do kasy wpłacanych, czy to tytułem rat, czy też jako wkładki oszczędności nic sobie przywłaszczyć, zwłaszcza gdy w biurze ciągle jest obecny p. Witek, tudzież urzędnik manipulacyjny — Strzelecki wynalazł jednak sposób dokonania defraudacyi. Oto mając pomiędzy członkami Towarzystwa wielkie znaczenie i wpływ, jako długoletni członek Dyrekcyi, umiał ich nakłonić do tego, iż wielu składalo ratalne spłaty nie do kasy w biurze Towarzystwa, lecz do rąk Strzeleckiego bądź to w jego pomieszkaniu prywatném, bądź też gdzie-

kolwiek jaka się sposobność nadarzyła, oczywiście w tém przekonaniu, że Strzelecki te kwoty do kasy odniesie.

Gdyby Dyrekcya była z należytą ścisłością przestrzegała spłat ratalnych, byłaby ta szalbiercza manipulacya Strzeleckiego daleko wcześniéj na jaw wyszła, gdyż dłużnik, któryby zapłaciwszy ratę do rąk Strzeleckiego otrzymał mimo tego upomnienie, użaliłby się natychmiast w biurze. Téj jednak dokładności nie było i skutkiem tego, jak téż dzięki nieopatrzności dłużników Towarzystwa, którzy nie żądali, dając pieniądze Strzeleckiemu, aby im odbiór na wykazach umorzenia w sposób prawidłowy t. j. podpisem likwidatora i kasyera kwitowano, doszła kwota w ten sposób przez Strzeleckiego defraudowana do 900 zł.

Strzelecki jednak liczył zawsze na to, iż będzie w stanie tę szkodę wynagrodzić i dlatego, tudzież zapewne celem powstrzymania ewentualnych upomnień od Dyrekcyi do dłużników, utrzymywał osobną ewidencyą owych rat przez siebie pobranych, a do kasy nie wniesionych. Po ucieczce dostały się te zapiski w ręce Rady nadzorczéj.

Gdy jednak nadzieje Strzeleckiego nie dopisały, a nadto właściciele owych zdefraudowanych obligacyi upominali się o kupony, a nie otrzymując takowych zaczęli Strzeleckiego podejrzywać, postanowił tenże dopuścić się jeszcze większéj defraudacyi i zemknął. Udało mu się téż na podstawie podrobionych dwóch weksli z firmą Towarzystwa t. j. ze stampilią tegoż z podpisem własnym autentycznym i z innymi podpisami podrobionymi otrzymać jeszcze 2.200 zł. przyczém umiał tak się urządzić, że awizacya z poczty o nadeszłych pieniądzach tylko jemu samemu została doręczoną, pomimo, iż pieniądze pod adresem Towarzystwa były nadesłane, podpis zaś firmy Towarzystwa na rewersach pocztowych znowu w sposób powyżéj wskazany sfałszował. — Uzyskawszy w ten sposób fundusze znikł Strzelecki. Suma więc przez niego zdefraudowana wynosi łącznie 3.300 zł. Gdy ten stan rzeczy przedstawiony został na posiedzeniu Rady nadzorczéj, a równocześnie oznajmiła Dyrekcya, że suma wypowiedzianych wkładek oszczędności, zmniejszona już cokolwiek wskutek uspokajającego ogłoszenia przez Radę wydanego i afiszowanego, wynosi jednak około 13.000 zł. przystąpiła Rada pod przewodnictwem ks. Stojałowskiego do uchwał, zmierzających do utrzymania bytu Towarzystwa. Skoro bowiem w obec funduszu rezerwowego, blisko 7.000 zł. wynoszącego, cała defraudacya połową tego funduszu pokrytą być może, uznano jednomyślnie jako rzecz dyskusyi nawet nie ulegającą, że Towarzystwo, nader dla powiatu pożyteczne, koniecznie utrzymać zależy. Aby zaś mieć do dyspozycyi fundusze, na spłacenie wypowiedzianych wkładek potrzebne, uchwalono zaciągnąć w lwowskiém Towarzystwie zaliczkowém kredyt do wysokości 6.000 zł., w galic. kasie oszczędności do 4.000 zł. tudzież udać się do Wydziału powiatowego, by zechciał cofnąć wypowiedzenie funduszów, pod jego zarządem zostających a około 3.400 zł. wynoszących, oświadczając zarazem, iż Towarzystwo chętnie się także podda kontroli Wydziału powiatowego.

Uchwały co do zaciągnięcia kredytu stwierdzono zaraz notaryalnym protokołem.

Z przeprowadzonéj téj dyskussyi, w któréj dla udzielenia informacyi i własnego poinformowania się o stosunkach Towarzystwa udział brałem, nabyłem przekonania, że Rada Nadzorcza składa się z osób, którym na utrzymaniu Towarzystwa szczérze zależy, a które pojmują ważność i doniosłość przyjętych na siebie obowiązków. — Zresztą co do zapatrywań na sprawy Towarzystwa dostrzec było można zupełną prawie zgodę pomiędzy członkami Rady — pomimo, iż w skład jéj wchodzą przedstawiciele różnych warstw społecznych: właściciele dóbr, księża obu obrządków, inteligencya miejscowa. Widzę téż w składzie Rady nadzorczéj silną rękojmią, że Towarzystwo Mościskie, przebywszy groźne przesilenie, będzie się nadal prawidłowo rozwijać.

Należy także podnieść z uznaniem, że Rada nadzorcza, skoro przyszła do wiadomości o dokonanéj defraudacyi, poczyniła zaraz stosowne kroki — tak celem dokładnego zbadania stanu rzeczy, jak téż dla zabezpieczenia wypłacalności Towarzystwa — a to bez niepotrzebnego rozgłosu, który — powiększany zwykłą w podobnych razach przesadą — mógłby zaalarmować publiczność i zaszkodzić innym nawet towarzystwom.

Defraudacya Strzeleckiego będzie, jak się okazało już podczas mojéj bytności w Mościskach, częściowo pokryta, oprócz kaucyi 400 zł. także kwotą 600 zł. którą defraudant chciał pozostawić dla swojéj żony, a które to pieniądze dostały się w ręce Sądu. — Pozostanie zatém do pokrycia jeszcze około 2.300 zł. Całą stratę uchwaliła Rada odpisać z funduszu rezerwowego, wynoszącego około 7.000 zł.

Dobroczynny wpływ Towarzystwa na stosunki powiatu i zaufanie, jakie sobie zjednało, objawia się także w znacznych wkładkach oszczędności — pomiędzy którémi znalazłem wiele kwot po nad 500 zł. a mianowicie dwie wkładki po 900 zł., jedną na 1.100 zł., jedną na 1.372 zł. jedną na 2.027 zł., jedną na 2.554 zł., jedną na 3.651 zł. i t. p. — Wydział powiatowy popiéra także działalność Towarzystwa, nakłaniając gminy do lokowania swoich funduszów. — Z tych większych wkładek zostały wprawdzie niektóre wypowiedziane po ucieczce Strzeleckiego, lecz parę wypowiedzeń cofnięto wkrótce, a oprócz tego spodziéwano się, że dalsze jeszcze cofnięcia nastąpią. Uchwalono zaś drobne wkładki wypowiedziane wypłacać zaraz, nie czekając terminów wypowiedzenia, a tylko przy wkładkach większych tych terminów przestrzegać. Te zarządzenia zrobiły oczywiście bardzo dobre wrażenie między publicznością.

Nie mając czasu do przeprowadzenia szczegółowego szkontra poczyniłem tylko niektóre uwagi co do prowadzenia ksiąg i manipulacyi wewnętrznéj — i przyrzekłem, że dla dokładnego przejrzenia ksiąg i dokumentów przybędzie delegowany w tym celu urzędnik lwowskiego Towarzystwa zaliczkowego, na co też Rada nadzorc za chętnie przystała. — Rezultat téj lustracyi ogłasza się równocześnie z niniejszém sprawozdaniem.

We Lwowie, dnia 25. marca 1883.

Dr. Tadeusz Skałkowski.

Lustracya

Towarzystwa zaliczkowego w Mościskach

Dnia 8., 9., 10., 11. 12., 13. i 15. marca odbyłem lustracyą związkowego towarzystwa pod firmą „Towarzystwo zaliczkowe dla powiatu Mościskiego" st. zarejestrowane z nieogr. poręką w Mościskach. Przy lustracyi byli obecni ze strony Dyrekcyi dotyczącego Towarzystwa: pp. Aleksander Lewicki, Franciszek Witek i Teodor Brauchowski; ze strony komisyi kontrolującéj p. Michał Gawacki.

Księga główna wykazała w ostatnim dniu lustracyi t. j. 15. marca 1883. następujący stan majątkowy (bilans surowy):

Stan bierny:	Udziały . . .	11.985	zł. 19	ct.
	Fundusz rezerwowy . . .	6.824	„ 84	„
	Wkładki oszczędności . .	40.920	„ 88	„
	Długi towarzystwa . . .	10.935	„ 33	„
	Zysk z r. 1882	1.428	„ 73	„
	Razem .	72.094	zł. 97	ct.
Stan czynny:	Pożyczki	68.680	zł. 35	ct.
	Koszta administr. . . .	767	„ 60	„
	„ procesowe . . .	419	„ 44	„
	Lokacya	100	„ —	„
	Saldo odsetek	763	„ 29	„
	Z rachunku defraudacyi .	230	„ 81	„
	Kasa	1133	„ 48	„
	Razem . .	72.094	zł. 97	ct.

Udziały w sumie 11.985 zł. 19 ct. w. a. pochodzą od 1513 członków. Wpłaty na udziały przez członków są niezwykle małe. Najwyższego udziału po 500 zł. nie posiada żaden członek; a dywidendę płaciło Towarzystwo w ostatnich trzech latach po 7, 6 i 6%. — Nasuwa mi się uwaga, że z wielką krzywdą dla niezamożnych członków oprocentowują udziały dopiéro od 10 zł.; podczas gdy większe wpłaty procentują się od piérwszego zaraz miesiąca.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego od członków i dotacyi z czystego zysku; wynosi obecnie 56·94% udziałów i ulokowany jest w obrocie.

Wkładki oszczędności w sumie 40.920 zł. 88 ct. pochodzą od 347 stron w granicach od 1 zł. 9 ct. do 3.755 zł. Między właścicielami książeczek oszczędności znalazłem 100 numerów od instytucyi publicznych, a mianowicie: 1 Towarz. ofic. pryw. powiatu Mościckiego, 3 Wydziału powiatowego Mościckiego i 96 różnych gmin.

Towarzystwo oprocentowuje wkładki oszczędności po 6% rocznie; przy wypłacie praktykują się zastrzeżenia zwykłe, przy wkładkach oszczędności ogólnie przyjęte. Sposób obliczania odsetek znalazłem odpowiedni.

Ewidencyą wydawanych przez Dyrekcyą książeczek oszczędności dopiéro sam zaprowadziłem.

Wycofane książeczki oszczędności unieważnia się i przechowuje po przekreśleniu w aktach Towarzystwa.

Długi Towarzystwa w sumie 10.935 zł. 33 ct. pochodziły od następujących instytucyi:

a) Galic. Kasy oszczędn. we Lwowie, Kasa oszczędności w Przemyślu, Towarz. zaliczk. we Lwowie (na weksle)	3.900	zł. —	ct.
b) Gal. Kasa oszczędności (na skrypt)	6.000	„ —	„
c) Tow. zal. Lwów (na rach. bież. 6%)	1.035	„ 33	„
Razem jak wyżéj . .	10.935	zł. 33	ct.

Towarzystwo wywiązuje się ze swoich zobowiązań w obec wierzycieli punktualnie.

Saldo odsetek wynosiło: — 763 zł. 29 ct., czyli w przychodzie 982 zł. 92 ct. w rozchodzie 1.746 zł. 21 ct. Towarzystwo pobiéra od pożyczek, udzielanych członkom 8%, a w razie zwłoki prowizyą po 5%.

Odsetki obliczają się stronom od pozycyi terminowych dokładnie według dni; od pożyczek ratalnych w ten sposób, że przy podniesieniu pożyczki płaci się od 1széj raty — przy spłacie rat zaś od każdéj następnéj raty procent z góry. Prowizya zwłoki oblicza się na tygodnie.

Według ostatniego bilansu wynosiła prowizya zwłoki (odsetki należne, zaległe) w stanie czynnym 1464 zł. 63 ct. czyli 2·14% kapitału wypożyczonego.— Podnieść mi wszakże wypada, że cyfra powyższa jest niedokładną. Próby wykazały zwyżkę i to znaczną na korzyść Towarzystwa.

Pożyczki w sumie 68.680 zł. 35 ct. składają się z 1.565 pozycyi.

Pożyczki udziela Towarzystwo w kwotach od 10 zł. do 300 zł. na następujące obligi dłużne: akty notaryalne, weksle i skrypty jakoteż na spłaty tygodniowe, miesięczne, kwartalne i półroczne.

Towarzystwo udziela pożyczek na posiedzeniach Dyrekcyi na podstawie podań pisemnych. Uchwały uwidocznia się na podaniu i w protokole.

Ingerencya Rady nadzorczéj przy udzielaniu pożyczek jest następująca: do 300 zł. udziela Dyrekcya; po nadto Rada zawiadowcza.

*

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc Marzec 1883.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Udziały z końcem miesiąca zł.	ct	Fundusz rezerwowy z końcem miesiąca zł.	ct	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct	Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct	Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct
Birczy	11136	75	1440	73	11783	44	2596	42	1511	50	12868	36	42688	.	9561	.	6383	.	45866	.
Bóbrce	3749	41	982	38	9703	66	818	40	90	58	10431	48	9000	.	3000	.	2700	.	9300	.
Bochni	23511	39	2153	63	40189	48	9500	.	2473	87	47215	61	43178	35	13703	76	14752	35	42129	76
Bołszowc. Kasa zal.	2486	60	338	.	1572	95	216	.	10	43	1778	52	4800	.	.	.	300	.	4500	.
Busku Tow. zal.	4419	93	2108	47	5019	75	306	.	100	.	5225	75	7153	89	850	.	1080	.	6923	89
„ Tow. kred.	52249	22	4612	50	23370	37	7321	63	4894	63	25797	37	9758	.	3675	.	4678	.	8755	.
„ Vorsch.Cas.	30281	69	802	.	14281	48	6891	88	5662	72	15510	64	13284	.	3890	.	4854	.	12320	.
Cieszanowie	28761	15	1783	91	40744	86	3096	19	3859	05	*39982	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dąbrowéj	53984	40	14225	21	.	.	.	.	.	.	.	.	174135	87	6467	16	9308	24	171294	79
Delatynie	10276	63	1479	95	6620	83	103	58	137	94	6586	47	15135	56	1150	.	1902	.	14383	56
Dobczycach	715	33	147	.	7268	10	786	92	515	38	7539	64	1500	.	.	.	600	.	900	.
Dobromilu	9866	06	541	09	9433	14	1209	40	211	44	10431	10	1200	.	.	.	200	.	1000	.
Drohobyczu	20681	54	2989	12	56418	83	2387	88	2837	67	55969	04	30656	47	10026	16	6795	49	33887	14
Glinianach zal.	83428	31	7151	62	119432	90	8408	89	4046	77	123795	02	45106	.	14150	.	12791	.	46465	.
„ kred.	5395	90	292	.	4165	69	687	50	99	21	4753	98	.	.	.	.	.	.	.	.
Gorlicach zal.	56808	10	7851	71	102086	73	9501	93	4580	02	107008	64	46535	44	18443	.	10347	.	54631	44
Jarosławie zal.	32671	27	4626	85	73115	57	2218	82	6567	38	68767	01	11986	11	337	71	.	.	12323	82
Jaryczowie n. zal.	820	09	213	67	445	75	631	.	.	.	1076	75	760	.	.	.	.	.	760	.
„ n. kr.	22856	66	2328	89	7181	93	2729	.	2857	.	7053	93	7180	.	2750	.	2500	.	7430	.
Jaworowie	7462	18	488	10	26408	51	6827	20	1459	21	31776	50	6000	.	.	.	1000	.	5000	.
Jeziernéj T. kred.	5760	.	102	.	2020	.	112	.	900	.	1232	.	.	.	5500	.	.	.	5500	.
Jordanowie zal.	2950	34	535	25	19545	41	10029	.	1256	64	28317	77	.	.	.	.	.	.	.	.
Kamionce strum. Tow. zal.	39702	03	2478	26	25130	.	1606	.	2978	.	23758	.	20880	.	7095	.	3200	.	24775	.
„ „ Sp. poż.	18555	24	646	73	12215	55	5482	.	2229	55	15468	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kańczudze zal.	2876	75	300	94	1996	26	629	50	.	.	2625	76	5000	.	.	.	.	.	5000	.
Komarnie	11310	75	1675	80	49233	78	1598	50	1732	57	49099	71	1500	.	.	.	.	.	1500	.
Kolbuszowéj zal.	5596	.	899	.	6203	68	1813	48	1140	32	6876	64	4050	.	.	.	.	.	4050	.
Kozowéj T. zal.	271	20	103	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2000	.	.	.	300	.	1700	.
Krakowcu	6926	54	590	.	5819	60	1295	82	.	.	7115	42	9800	.	3000	.	500	.	12300	.
Krakowie	53463	40	234	67	80070	25	11344	18	4959	83	86454	60	16279	.	5419	.	6375	.	15323	.
Krynicy Sp. poż.	5211	03	516	.	15830	80	2441	62	542	.	17730	42	7000	.	.	.	.	.	7000	.
Kulikowie zal.	4294	49	451	65	1194	39	1792	60	826	33	2160	66	11350	.	2800	.	1450	.	12700	.
Limanowéj	33280	63	4039	05	58019	35	36015	26	24885	96	69148	65	38206	15	7904	30	16075	03	30035	42
„ Tow. ochr. wł. ziem.	10771	49	1027	22	4981	14	3762	82	1207	31	7536	65	1408	48	.	.	.	.	1408	48
Lubaczowie T. kr.	10133	20	268	.	4339	76	1208	80	815	.	4733	56	.	.	.	.	.	.	.	.
Lwowie Tow. kr.	14370	39	977	32	64805	.	10250	60	5328	08	69727	52	13019	91	2990	.	5389	91	10620	.
„ T. urz. p.	27343	15	1088	14	16241	07	984	23	844	23	16381	07	14900	.	3800	.	1500	.	17200	.
„ Tow. zal.	152052	91	14380	.	473774	57	96780	02	75484	47	495070	12	142953	60	43454	.	54745	60	131662	.
Łańcucie	35105	04	15461	86	163877	28	14894	35	5600	82	173170	81	28600	.	.	.	3100	.	25500	.
Makowie	11291	82	2177	78	64872	52	6189	37	1051	25	70010	64	.	.	.	.	.	.	.	.
Maryampolu	3623	61	408	26	2709	51	254	50	.	.	2964	01	4000	.	.	.	.	.	4000	.
Mielcu T. o. wł. z	21231	44	497	10	.	.	.	.	.	.	.	.	30533	.	2217	93	.	.	32750	93
Milówce	6087	91	783	97	16002	45	796	31	1410	56	15388	20	1500	.	.	.	.	.	1500	.
Nadwórnie	2852	80	221	62	1360	59	465	.	99	.	1726	59	6900	.	.	.	.	.	6900	
Now. Sączu zal.	35668	72	8281	99	132332	85	7726	97	4192	50	135867	32	6000	.	4500	.	.	.	10500	.
„ zastaw.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	10101	62	2906	11	3677	91	9329	82
Pilznie	4161	50	1452	94	10524	18	65	.	533	50	10055	68	4900	.	.	.	300	.	4600	.
Podgórzu	14642	54	1476	66	69997	09	4343	.	3032	60	71307	49	9226	96	4160	.	2326	96	11060	.
Pomorzanach	17778	.	1093	86	19965	.	5314	.	6234	.	19045	.	10483	.	3450	.	1300	.	12633	.
Przemyślanach	43655	08	8373	63	132780	04	11851	39	6866	60	134764	83	47324	.	21995	.	20225	.	49094	.
Radomyślu T. o. i pż.	1734	76	391	22	3681	10	862	46	414	13	4129	43	5870	.	.	.	110	.	5760	.
Radziechowie	18434	.	4708	.	58972	14	9622	45	5317	13	63277	46	18000	.	7500	.	6000	.	19500	.

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Saldo odsetek z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł	ct.	Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct.	Koszta założ. ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł	ct.	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct
Birczy	2186	89	968	44	67049	.	7742	.	12179	.	71486	.	881	59	2049	66	49	92
Bóbrce	212	08	632	10	24011	30	2929	79	3584	60	24666	11	254	60	.	.	386	74
Bochni	2504	31	1107	13	106558	79	19769	62	23660	43	110409	88	1245	14	3322	88	3643	93
Bołszowc. Kasa zal.	159	42	27	57	8979	80	1670	20	2472	.	9780	60	478	95	26	03	297	57
Busku Tow. zal.	565	62	.	.	17998	32	749	92	818	90	18067	30	915	87	214	14	46	35
„ Tow. kred.	.	.	1834	92	82072	77	5290	84	8166	84	84948	77	1893	59	4748	98	1657	73
„ Vorsch.Cas.	3553	03	356	75	56134	17	4292	07	6446	27	58288	37	3080	87	580	.	874	87
Cieszanowie	1101	49	859	04	70009	82	2465	98	2538	66	70082	50	395	53	1889	89	119	67
Dąbrowéj	4406	33	6726	71	228580	80	3512	87	5705	.	230772	93	293	65	19370	13	200	73
Delatynie	6045	24	427	10	32612	26	4317	96	3755	.	32049	30	2703	42	4256	14	190	09
Dobczycach	712	78	118	77	8194	17	488	33	1428	.	9133	84	332	58	133	66	51	44
Dobromilu	1009	04	170	62	21913	94	1229	26	1578	.	22262	68	174	22	55	05	525	96
Drohobyczu	124	80	938	79	105082	71	15258	03	18490	10	108324	78	2184	31	3908	52	172	82
Glinianach zal.	11662	95	5930	45	266056	01	11322	55	20688	.	275421	46	1433	80	910	01	668	08
„ kred.	835	37	.	.	9626	45	586	78	1530	.	10569	67	578	22	.	.	129	36
Gorlicach zal.	4163	95	10985	57	187480	90	26694	02	28459	76	189246	64	2121	23	33193	62	12723	97
Jarosławie zal.	4783	34	3050	32	108270	81	7901	58	11540	.	111909	23	627	63	162	28	4523	48
Jaryczowie n. zal.	257	89	162	70	1823	02	234	34	729	.	2317	78	291	83	378	19	303	40
„ n. kr.	753	48	2575	49	38860	01	3530	73	3736	76	39066	04	627	14	2372	12	933	15
Jaworowie	1122	39	100	90	40240	42	8137	48	11427	50	43530	44	380	10	.	.	2019	53
Jeziernéj T. kred.	882	53	147	18	6491	20	743	90	6695	.	12442	30	1030	24	62	.	89	17
Jordanowie zal.	4818	40	.	.	35460	58	1413	.	11460	.	45507	58	64	22	22	18	470	30
Kamionce strum. Tow. zal.	875	52	.	.	93401	65	9190	96	10039	.	94249	69	.	.	3	72	1080	31
„ „ Sp. poż.	2428	48	309	28	27873	75	3188	87	11040	92	35725	80	880	69	2	13	799	11
Kańczudze zal.	603	61	434	51	10694	06	311	38	1410	.	11292	68	2	33	443	09	103	47
Komarnie	7178	75	2453	87	70803	93	5663	23	6210	.	71350	70	896	21	957	33	14	64
Kolbuszowéj zal.	2344	10	429	39	17374	50	3434	.	5025	.	18965	50	522	07	649	92	57	64
Kozowéj T. zal.	70	99	.	.	2340	.	157	50	.	.	.	.	253	07	.	.	.	.
Krakowcu	903	74	163	99	22730	55	1958	.	4806	.	25578	55	443	32	542	77	1435	05
Krakowie	5289	67	2552	14	150333	12	24008	56	25651	75	151976	31	2272	74	7882	64	1185	79
Krynicy Sp. poż.	1861	24	72	97	31620	46	1774	66	1900	.	31745	80	572	55	4	97	68	34
Kulikowie zal.	533	62	258	88	16545	15	6287	89	9015	.	19272	26	403	32	183	86	539	86
Limanowéj	1465	74	1428	16	135172	03	5165	51	7670	90	137677	42	1295	09	183	09	242	05
„ Tow. ochr. wł. ziem.	979	97	85	88	12666	84	2	80	4857	.	17521	04	373	80	3914	85	.	.
Lubaczowie T. kr.	468	85	.	.	13616	.	1197	35	2810	.	15228	65	315	43	.	.	59	53
Lwowie Tow. kr.	2129	08	717	29	90890	46	24050	98	27347	50	94186	98	1430	80	2422	75	501	07
„ T. urz. p.	2060	09	8	94	60248	11	7035	28	8103	.	61315	83	945	14	1572	97	247	45
„ Tow. zal.	10627	63	8533	41	747025	52	138886	65	161603	09	769741	96	9097	94	32050	69	1435	48
Łańcucie	3757	90	9705	33	249295	82	9837	91	8360		247817	91	622	91	10174	02	4086	10
Makowie	6152	26	1111	76	75844	28	6670	91	13700	57	82873	88	621	34	6324	80	1824	24
Maryampolu	181	40	919	49	11763	.	1097	.	950	.	11616	.	138	87	208	72	133	18
Mielcu T. o. wł. z	1951	41	51	20	49905	.	767	.	5585	.	54723	.	652	19	500	.	606	39
Milówce	67	47	.	.	23326	65	2705	59	2746	.	23367	06	269	48	58	67	132	34
Nadwórnie	385	81	36	80	9681	75	508	08	1900	.	11073	67	337	94	182	95	529	06
Now. Sączu zal.	3477	96	1662	65	182535	02	6555	35	11702	55	187682	82	1228	97	808	47	5738	38
„ zastaw.	327	08	565	40	8852	.	2980	.	2765	.	8637	.	366	51	1218	79	.	.
Pilznie	2813	80	60	11	20451	.	4834	.	5379	.	20996	.	2006	78	1	.	140	25
Podgórzu	3912	69	.	.	95537	28	12869	60	20864		103531	68	817	70	189	57	1820	97
Pomorzanach	3460	79	477	45	46820	19	5690	80	8267	.	49396	39	1906	72	1994	75	1190	24
Przemyślanach	6380	98	3636	92	234574	66	55658	50	59645	.	238561	16	470	.	925	18	5949	10
Radomyślu T. o. i pż.	495	33	72	27	11695	55	2188	33	2695	.	12201	72	191	15	91	34	98	80
Radziechowie	2691	76	4274	36	104365	56	5748	29	10301	43	108918	70	659	70	1730	86	1576	32

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc Marzec 1883.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Udziały z końcem miesiąca zł.	ct	Fundusz rezerwowy z końcem miesiąca zł.	ct	Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Włożono w ciągu miesiąca zł.	ct	Wyjęto w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.	ct	Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca zł.	ct	Zaciągnięte w ciągu miesiąca zł.	ct	Spłacone w ciągu miesiąca zł.	ct	Stan z końcem miesiąca zł.
Rudkach	11480	69	2238	04	40705	73	1423	76	209	22	41920	27	1712	70	.	.	.	.	1712
Sądowéj Wiszni	4082	30	598	.	3037	49	.	.	2205	89	752	60	7000	.	2000	.	.	.	9000
Sieniawie zalicz.	76	97	78	87	21374	38	1150	36	460	76	22063	98	.	.	6000	.	.	.	6000
„ kred.	3900	32	928	60	18095	68	547	.	242	.	18400	68	1925	.	.	.	.	.	1925
Skałacie	1886	73	526	08	303	65	.		.	.	303	65	5300	.	.	.	200	.	5100
Sokalu	14683	26	1880	98	88191	32	5721	62	4372	56	89540	38	16618	86	.	.	187	36	16431
Stryju	13914	41	1055	06	28613	74	1998	46	3215	70	27396	50	7300	.	3000	.	1900	.	8400
„ Tow kr.	13958	41	1118	.	52842	98	3566	.	2223	61	54185	37	11521	68	1000	.	4781	68	7740
Tarnowie	22117	99	6356	01	88429	87	2479	45	5227	33	85681	99	12000	.	1400	.	.	.	13400
Tyśmienicy	15106	13	3268	41	27683	58	669	68	629	.	27724	26	3909	26	.	.	.	.	3909
Wykotach	3655	63	398	99	13247	15	67	70	5	80	13309	05	11500	.	1300	.	2000	.	10800
Zakliczynie	7438	05	881	82	5282	55	1830	.	111	01	7001	54	14900	.	2000	.	1100	.	15800
Zbarażu	12389	54	2992	20	11275	91	884	88	295	97	11864	82	22834	38	605	.	130	.	23309
Zborowie	1961	85	366	94	5557	87	550	.	114	.	5993	87	6000	.	.	.	.	.	6000
Złoczowie	20190	33	4102	40	79831	83	5287	80	3535	51	81584	12	1500	.	.	.	.	.	1500
Złoczowie kasa z.	2016	.	184	.	353	.	222	.	8	.	567	.	1300	.	.	.	.	.	1300
Żółkwi Tow. kr.	26900	52	1506	90	21107	84	4528	.	3534	.	22101	84	1649	52	1798	28	.	.	3447

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Saldo odsetek z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca zł.	ct.	Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca zł.	ct.	Spłacono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Udzielono w ciągu miesiąca zł.	ct.	Stan z końcem miesiąc zł.	ct.	Koszta założ. ruchomości i adm. z końcem miesiąca zł.	ct.	Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca zł.	ct.	Gotówka z końcem miesiąca zł.	ct
Rudkach	3217	80	.	.	55728	94	4271	30	5997	28	57454	92	580	74	2061	20	472	64
Sądowéj Wiszni	882	46	802	76	14750	50	1858	35	1456	.	14348	15	273	95	66	26	1429	76
Sieniawie zalicz.	127	69	56	55	25214	27	1507	81	2790	.	26496	46	73	76	114	74	6772	04
„ kred.	1475	71	364	73	24757	33	2206	63	2870	.	25420	70	315	78	628	50	630	04
Skałacie	98	11	106	41	7528	07	2800	.	220	.	7468	07	152	23	302	66	98	02
Sokalu	.	.	6495	31	118707	62	2865	55	3098	.	118940	07	457	19	5295	53	4338	64
Stryju	1683	42	159	73	48817	42	4101	23	3945	.	48661	19	588	01	453	26	2906	66
„ Tow kr.	2773	62	275	.	73700	63	17569	29	20934	22	77065	56	595	81	1000	.	1389	03
Tarnowie	268	26	997	02	127024	75	21888	55	20072	70	125208	90	788	59	1528	45	1295	33
Tyśmienicy	963	02	827	25	42556	.	1625	.	1360	.	42291	.	266	56	8454	23	786	54
Wykotach	.	.	267	95	28023	34	2775	98	1426	.	26673	36	218	55	1041	34	498	37
Zakliczynie	535	89	.	.	28005	25	4993	25	7744	.	30756	.	338	92	448	53	113	85
Zbarażu	2134	58	823	54	47096	17	3248	91	5095	.	48942	26	536	38	2379	65	655	77
Zborowie	623	45	486	54	13785	54	1080	58	1861	.	14565	96	789	70	.	.	76	99
Złoczowie	6406	61	71	83	106028	57	5944	94	9200	.	109283	63	2137	60	50	47	2384	06
Złoczowie kasa z.	350	68	22	98	3501	70	413	30	776	.	3864	40	440	36	32	02	103	88
Żółkwi Tow. kr.	4171	93	565	68	51067	78	7072	39	10604	48	54599	87	2119	51	84	24	1606	50

Uwaga. Umieszczamy rachunki tylko tych towarzystw, które nam je najpóźniej do 15. bm. w formie przez nas wskazanéj przysłały.

Zauważyłem, że Dyrekcya mniejsze pożyczki spłacać dozwala większemi, jak również udziela czasami, po kilku miesiącach drugiéj pożyczki, mimo że dłużnik nie spłacił ani jednéj raty na dług poprzedni. Przy téj sposobności przekonałem się, że żaden z obdzielonych dwoma pożyczkami nic nie płaci.

Spłaty pożyczek odbywają się téż dość nieprawidłowo, mimo to jednak jako należycie ubezpieczone nie grożą Towarzystwu większemi stratami. Zmiany jednak w tém postępowaniu są konieczne.

Zaskarżonych pozycyi jest 82.

W ogóle co do pożyczek według szczegółowych informacyi, które zasięgnąłem, zaznaczyć muszę, że Dyrekcya za nadto łagodnie postępuje i czyni członkom ustępstwa, dla Towarzystwa szkodliwe.

Koszta administracyi wynoszą: 2170 zł. 59 ct. Czynsz 100 zł. rocznie; płace 2 dyrektorów 1.500 zł. rocznie; płaca 1 urzędnika 350 zł. rocznie; płaca 1 służby 100 zł. rocznie; podatki 59 zł. 38 ct.; reszta wydatków w sumie 61 zł. 21 ct. na różne.

Kasę, która według bilansu surowego i księgi kasowéj wykazywała 1.133 zł. 48 ct. w. a., zliczyłem szczegółowo i znalazłem w porządku.

Co do innych pozycyi bilansowych i kasowych znalazłem, że rachunek kosztów procesowych jest prowadzony niedokładnie. Zaprowadziłem więc ulepszenia.

Biuro Towarzystwa znajduje się w domu Wgo p. Józefa Kwaka i zajmuje dwa pokoje.

Kancelarya Towarzystwa prowadzona jest w ogóle dość dobrze. Protokół podawczy dość staranny, protokoły Rady zawiadowczéj dokładne, protokoły z posiedzeń dyrekcyi nie prowadzą się.

We Lwowie, dnia 16. marca 1883.

Józef Walloch.

Lustracya

Towarzystwa zaliczkowego w Jarosławiu.

Dnia 10. marca 1883. odbyłem lustracyą związkowego Towarzystwa pod firmą „Towarzystwo zaliczkowe w Jarosławiu“. Przy lustracyi byli obecni ze strony Dyrekcyi dotyczącego Towarzystwa: pp. Dyrektor Włodzimierz Ustrzycki, kontrolor Waleryan Baczyński i kasyer Engelbert Wibiral.

Księga główna wykazywała w dniu lustracyi następujący stan majątkowy (bilans surowy): t. j. 10. marca 1883 (bilans za rok 1882 z doliczeniem obrotu do 9. marca b. r.)

Stan bierny: Udziały	32.064	zł. 21	ct.
Fundusz rezerwowy . .	4.611	„ 85	„
Wkładki oszczędności . .	72.326	„ 35½	„
Długi towarzystwa . .	11.986	„ 11½	
Odsetki	5.284	„ 07	„
Zysk z r. 1882 . . .	3.834	„ 05	„
Razem	130.106	zł. 65	ct.
Stan czynny: Pożyczki . . .	110.917	zł. 52	ct.
Koszta administracyi . .	378	„ 39	„
W Tow. wz. kr. w Krakowie	12.000	„ —	„
Pożyczki na zastawy . .	360	„ 33	„
Koszta procesowe . . .	165	„ 23	„
Koszta założenia . . .	237	„ 97	„
Kasa	6.047	„ 21	„
Razem	130.106	zł. 65	ct.

Udziały w sumie 32.064 zł. 21 ct. w. a. pochodzą od 1938 członków, których liczba od ostatniego zamknięcia rachunkowego (1882) wzrosła o 38. Wpłaty na udziały przez członków nie są według statutu przestrzegane, włościanie (⁴/₅ członków) mają udziały wpłacone od 1—10 zł., lecz takie jest zaprowadzenie i trudno obecnie włościan do regularnych wpłat na udziały nagiąć. Najwyższe udziały po 1000 zł. posiada członków 10, a dywidendę płaciło Towarzystwo w ostatnich trzech latach po 8%. Nasuwa mi się uwaga, że właściwi członkowie, posiadający nieruchomości i korzystający z kredytu w towarzystwie mają bardzo małe udziały — największe udziały pochodzą od osób, chcących korzystnie, a bezpiecznie lokować zaoszczędzone fundusze.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego po 1 zł. od każdego członka i z 10% zysku, każdego roku do funduszu rezerwowego wydzielonych, wynosi obecnie 14³/₈% udziałów i ulokowany jest w następujący sposób: fundusz rezerwowy (obecnie 4 611·85) należy do funduszów obrotowych towarzystwa, odsetki od tej sumy objęte są czystym zyskiem.

Wkładki oszczędności w sumie 72.326 zł. 35½ ct. pochodzą od 281 stron w granicach od 1 zł. do 3000 zł. Najwyższych wkładek w kwotach powyżéj 1000 zł. było od 14 stron. Między właścicielami książeczek oszczędności znalazłem kilka wkładek gminnych i Rady powiatowéj.

Towarzystwo oprocentowuje wkładki oszczędności po 3 do 5% rocznie według terminów wypowiedzenia, naprzód umówionych od 8—90 dni, a nadto praktykuje następujące przy wypłacie zastrzeżenia: umowę co do wysokości odsetków i terminu wypowiedzenia notuje się w książeczce. Sposób obliczania odsetek znalazłem zupełnie dokładny.

Ewidencya wydawanych przez Dyrekcyą książeczek oszczędności prowadzi się w sposób następujący: Wpłaty na książeczkę oszczędności przyjmuje Dyrekcya według tego jak potrzebuje funduszów, przyjęcie większych wkładek zależy od uchwały Dyrekcyi; do rachunku tego zaprowadzona osobna księga, gdzie z ścisłą dokładnością wszystko jest zakontowane.

Wycofane książeczki oszczędności unieważnia się i przechowuje w sposób następujący: wycofane ksią-

żeczki zostają kilka razy przecięte i przechowują się uporządkowane według lat wycofania.

Długi Towarzystwa w sumie 11.986 zł. 11½ ct. pochodziły od:

a) Tow. wzaj. ubezp. (na weksel 5%) 6.800 zł. — ct.
b) Rady powiat. w Jarosławiu (na rachunek bieżący 4%) . . . . 5.186 zł. 11½
Razem jak wyżéj 11 986 zł. 11½

Towarzystwo wywiązuje się ze swoich zobowiązań z wszelką ścisłością.

Towarzystwo posiada więcéj funduszów jak tego obecnie potrzebuje, pomimo, że bardzo często odmawia przyjęcia wkładek oszczędności. Posiada téż 12.000 zł. w Tow. wzaj. kredytu w Krakowie, a gotówki w kasie zastałem 6.047 zł. 21 ct. Obrót funduszów ogranicza się prawie na włościan, zaledwie ¼ jest pożyczek wekslowych, radziłem chociażby z obniżeniem odsetek dla pożyczek wekslowych powyżéj 500 zł. więcéj w tém kierunku się rozszérzyć, a przez reeskont portefeuillu w Banku austr. węg. uniknęłoby Towarzystwo trzymania w kasie tak wielkiéj gotówki lub lokowania jéj na procent niższy od tego, jaki samo opłaca.

Saldo odsetek wynosiło 5.284 zł. 07 ct., czyli w przychodzie 6.157 zł. 11 ct., w rozchodzie 873 zł. 4 ct. — Towarzystwo pobiéra od pożyczek, udzielanych członkom 8%, a w razie zwłoki prowizyą po 4%.

Odsetki obliczają się stronom od pozycyi terminowych zupełnie dokładnie według dni (tygodni, miesięcy), od pożyczek ratalnych w ten sposób, że biorący pożyczkę spłacalną w 2, 3 lub 4 latach płaci z góry odsetki za 1 rok, po roku obowiązany płacić odsetki od pozostałéj kwoty znowu za rok i tak daléj. Prowizya zwłoki oblicza się od dnia zapadłości raty po 4 + 8 = 12 od sta. Według ostatniego bilansu wynosiła prowizya zwłoki (odsetki należne, zaległe) w stanie czynnym 284 zł. 84 ct., czyli ¼% kapitału wypożyczonego.

Pożyczki w sumie 111.277 zł. 85 ct. składają się z 867 pozycyi.

Pożyczki udziela Towarzystwo na skrypta notaryalne i weksle i na spłaty 3- i 6-miesięczne, jakotéż na 1-roczny, 2, 3- i 4-letnie okresy, jednak w kwartalnych ratach do umarzania.

Pod względem formalnym znalazłem weksle po formie wystawione, jednak bez wpisanego terminu spłaty wekslu. Akty notaryalne wystawiane na każdą pożyczkę włościańską. Wypisy brane są tylko w razie potrzeby zaskarżenia; sporządzenie skryptu potwierdza notaryusz na podaniu o pożyczkę aprobowaną przez Dyrekcyą.

Sposób przechowywania i kontrola nad tymi walorami jest następująca: weksle, gotówka i dowody lokacyi przechowują się w trezorze kasy ogniotrwałéj; klucz od trezoru przechowuje Dyrektor, gotówkę potrzebną do obrotu 8-dniowego i weksle płatne do 8 dni pozostawia Dyrektor urzędującym członkom dyrekcyi w kasie ogniotrwałéj, od któréj klucze mają urzędujący członkowie dyrekcyi.

Towarzystwo udziela pożyczek na posiedzeniu Dyrekcyi na podstawie podań pisemnych. Uchwały uwidocznią się w dotyczącej księdze uchwał.

Ingerencya Rady zawiadowczéj przy udzieleniu pożyczek jest następująca: jeżeli członek uchwałą dyrekcyi z powodu odmówienia mu pożyczki, czuje się pokrzywdzony, przysługa mu prawo odwołania się do Rady nadzorczéj — innéj ingerencyi Rada nie ma.

Spłaty pożyczek odbywają się zupełnie prawidłowo.

Według ostatniego bilansu wynosiły zaległości 1841 zł. 24 ct. na stan pożyczek 111.277 zł. 85 ct. czyli $1\frac{6}{10}$%.

Sprawy procesowe załatwia Dyrekcya przez członka swojego p. Baczyńskiego, który za tą czynność żadnego osobnego wynagrodzenia nie pobiéra.

Ewidencyą spraw procesowych utrzymuje p. Baczyński w ten sposób, że przy każdéj zaskarżonéj pozycyi notuje się co w téj sprawie zrobiono, miesięcznie przedkłada rezultat na posiedzeniu Dyrekcyi i na posiedzeniu Rady nadzorczéj.

W ogóle co do pożyczek według szczegółowych informacyi, które zasięgnąłem, zaznaczyć muszę, iż są udzielane z wszelką ostrożnością — od założenia Tow. jedna tylko pozycya 60 zł. została z zysku odpisaną, obecnie nie ma Tow. ani jednéj wierzytelności wątpliwéj.

Koszta administracyi wynosiły w r. 1882. 1948 zł. 64 ct. Czynsz 100 zł., płace dyrektorów: kasyer 400 zł., kontrolor 800 zł. rocznie, razem 1.200 zł. rocznie; zaległe podatki 107 zł. 72 ct; reszta wydatków w sumie 540 zł. 92 ct.

Co do wydatków administracyjnych nasuwa się uwaga: podatki za r. 1880. i 1881. jeszcze nie są zapłacone, ponieważ podatek dochodowy nie został wymierzony — z zysku z r. 1882. zostawiony więc będzie dostateczny fundusz na wyrównanie tych należytości.

Kasę, która według bilansu surowego i księgi kasowéj wykazywała 6.047 zł. 21 ct. w. a., zliczyłem szczegółowo i znalazłem w najzupełniejszym porządku.

Biuro Towarzystwa znajduje się w domu magistratualnym, zajmuje 1 pokój.

Kancelarya Towarzystwa prowadzona jest przez p. Baczyńskiego, protokół podawczy przez urzędujących członków Dyrekcyi, protokoły Rady zawiadowczéj przez Dyrekcyą, protokoły z posiedzeń dyrekcyi przez Dyrekcyą, registratura, akta i korespondencye przez urzędujących członków dyrekcyi pp. kontrolora Waler. Baczyńskiego i kasyera p. Engelberta Wibirala.

Szczegółowe spostrzeżenie. Dyrektorem Towarzystwa jest Wny Włodzimierz Ustrzycki, zastępcą tegoż Wny Drohojowski, którzy ten swój honorowy urząd z największą pilnością, oględnością i troskliwością spełniają. Posiedzenia Dyrekcyi odbywają się raz na tydzień w piątek, na których zapadają uchwały co do udzielić się mających pożyczek, przyjmowania większych wkładek; — książkowanie prowadzone według wzorów Tow. zaliczkowego we Lwowie, nadto wiele pomocniczych terminarzy i indeksów, które pozwalają mieć każdéj chwili szybki przegląd; wszelkie sprawy prowadzone są przez Dyrekcyą bardzo oględnie, manipulacya zaś biurowa i książkowanie prowadzone jest przez urzędujących stale członków Dyrekcyi z ścisłą dokładnością i przyjęciem się sprawami Towarzystwa.

W Przemyślu, dnia 17. marca 1883.

M. Ritterschild,
lustrator okręgu przemyskiego.

Ruch stowarzyszeń.

Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Dziennik urzędowy ogłasza w miesiącu marcu b. r. następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych:

Nowe stowarzyszenia: Towarzystwo kredytowe w Rohatynie, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką. Statut z dnia 14. listopada 1882. Skład Dyrekcyi pp.: Alter Weidmann, Hersz Goldschlag i Fischl Kirschen jako Dyrektorowie, zaś pp.: Józef Döller, Samuel Dub i Schama Goldschlag jako zastępcy. (C. k. Sąd obwodowy, jako handlowy w Złoczowie. Uchw. z dnia 27. stycznia 1883. do l. 602).

Vorschuss & Credit-Verein in Skałat, registr. Genoss. mit beschränkter Haftung. Statut z d. 26. stycznia 1883. Dyrekcya składa się z 4 członków i tyle zastępców, mianowanych stale na cały czas trwania towarzystwa. Dyrektorowie: pp. Salamon Gross, Dawid Mises, Markus Kaczki i Mojżesz Jesser 2 im. Gross. Zastępcy: pp. Gerson Margulies, Mojżesz Hirschhorn, Mayer Jolles i Markus Schapira.

Członkowie stowarzyszenia odpowiadają w razie otwarcia zbiegu wierzycieli lub likwidacyi do majątku stowarzyszenia za jego zobowiązania nie tylko swoimi udziałami, lecz także jeszcze dalszą *dwa razy* tak wysoką kwotą. (C. k. sąd obwodowy jako handlowy w Tarnopolu. Uchw. z dnia 6. lutego 1883. l. 1396). O zarejestrowaniu téj firmy zawiadomił c. k. sąd obwodowy Związek stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Zmiany w Dyrekcyi. Kasa zaliczkowa „Nadzieja“ w Jaryczowie nowym, stow. zarejestr. z nieogr. poręką. Na walném zgromadzeniu, odbytém dnia 26. października 1882., wybrani zostali członkami Dyrekcyi: Włodzimierz Karszniewicz, Jan Krzyżanowski i Juliusz Lödl, zastępcami: Prokop Biernacki, Frańciszek Kazimorowicz i Karol Habraszewski. (C. k. sąd krajowy, jako handlowy we Lwowie).

„Unia“ związek dla kredytu i ochrony praw wierzycieli we Lwowie, stow. zarejestr. z ograniczoną poręką.

Pp. B. Brecher, Dr. Adolf Weiss i Henryk Bauer wystąpili z Rady nadzorczéj stowarzyszenia, przyczem piérwszy złożył urząd prezesa, drugi zastępcy tegoż. (C. k. sąd krajowy jako handlowy we Lwowie).

Krakowski *Czas* w obec towarzystw zaliczkowych. Korespondent lwowski do *Czasu* (§§) pisząc o ostatniém Walném zgromadzeniu Banku włościańskiego dodaje: „Fatalnie wyszły na tegorocznem sprawozdaniu Banku włościańskiego, towarzystwa zaliczkowe. Dyrekcya stanowczo zarzuciła, że wiele towarzystw zaliczkowych udziela włościanom pożyczki pod trudniejszémi warunkami, aniżeli Bank włościański. Fakt ten nie da się ani zanegować, ani nawet upiększyć, skoro to każdéj chwili skonstatować można z autentycznych dat, podawanych corocznie w osobnéj broszurze statystycznéj. (Sz. korespondent myśli tu o naszych „Rocznikach“ P. R. „Zw.“) Dotąd towarzystwa zaliczkowe umiały utrzymać się w takiéj sympatyi u publiczności, że wszystko a wszystko, co czyniły, uważane było za dobre. Tymczasem w wielu towarzystwach nastąpiła pewna degeneracya, bo piérwotny prosty a tani zarząd zastąpiono kosztownym aparatem administracyjnym. Powstało wielu pp. dyrektorów, pozujących na dyrektorów bankowych; za zmianą stanowiska i konsyderacyi, idzie w takim razie zmiana płac, a daléj i zmiana w rozkładzie czynności, bo p. dyrektor nie może już przecież zająć się tém, co w bankach należy do osobnych likwidatorów lub innych funkcyonaryuszy. P. dyrektor dyryguje i reprezentuje, mówi pewnie o portfelu, jakby gubernator Banku austro-węgierskiego itd. itd., a tymczasem to, co dawniéj do niego należało, robić muszą inni funkcyonaryusze, oczywiście za stosownem wynagrodzeniem. Nie mówię tego o wszystkich towarzystwach, ale że tak się dzieje gdzieniegdzie, to pewna, a że stąd wypływa wzrost kosztów administracyi i wygórowana stopa procentowa, to jeszcze pewniejsza. Jeżeliby w dodatku np. na jakim partykularzu p. dyrektor, jako kwiat inteligencyi, zechciał swoją szanowną osobę poświęcić polityce krajowéj, i w skutek tego mniéj pamiętać zaczął o towarzystwie, a więcéj za to np. o wyborach gminnych, powiatowych lub sejmowych, to z czasem do wygórowanéj wysokości stopy procentowéj przyłączyćby się musiało jeszcze coś gorszego, np. osłabienie wiary w rozkwit instytucyi, a w konsekwencyi słabsze wpływanie kapitałów, którymi się obecnie obraca. Może

go będzie poczytanie za herezyę, więc ponawiam oświadczenie, że mówię o wyjątkach tylko, bo złe jeszcze nie rozpowszechniło się bardzo, a jest wiele towarzystw zaliczkowych dotąd tak wzorowo administrowanych, jak w pierwszéj chwili.“ Czytając te elukubracye zdawałoby się, że korespondentem, piszącym pod znakiem §§§, nie jest Dr. Bronisław Łoziński, urzędnik tego Wydziału krajowego, który tak gorliwie bada rozwój naszych stowarzyszeń, który dla podniesienia kredytu drobnego przez stowarzyszenia tyle zwoływał ankiet, tyle się przyczynił do rozpowszechnienia naszych Roczników i w ogóle tak wcześnie i tak po obywatelsku pojął zadania tych instytucyi. Ale tempora mutantur, et nos mutamur in illis! Przedewszystkiem należy oczyścić plac dla Banku krajowego. Na kasy oszczędności poszło najgrubsze działo: sam gubernator Banku krajowego — na stowarzyszenia puszcza się lekką kawaleryą z departamentu II. Wydziału krajowego. Z zarzutami tymi trudno polemizować, jak trudno było polemizować z zarzutem o szkodliwem dla kraju działaniu krajowych kas oszczędności. Jeżeli stowarzyszenia schodzą z procentem od pożyczek włościańskich i rzemieślniczych na 8, 7 a nawet 6 od sta rocznie w kredycie osobistym, to zaiste trudno podzielać zdania Banku włościańskiego, że to jest więcéj jak 9% przy pożyczkach hipotecznych. Jeżeli nasze koszta administracyi nie wiele przekraczają 1½% kapitału obrotowego w instytucyach małych, to zaiste trudno twierdzić, że to w porównaniu z przeszło 2% u wielkich instytucyi jest wygórowanem. Sz. korespondent widocznie tylko okładkę widział téj „broszury statystycznéj“, o któréj wspomniał a nie badał jéj treści — od kilku zaś lat, od kiedy zaliczkowców nie widuje się w biurach Wydziału krajowego, nie musiał sz. korespondent wiele nowego o stowarzyszeniach się dowiedzieć. Najdziwaczniejsze jednak jest przeniesienie sposobem powieściopisarskim faktów ze Lwowa na „partykularz“. Otóż we Lwowie Rada miejska, jéj prezydium delegacya do fundacyi Skarbkowskiéj i o niemal wybór do Rady państwa nie poszedł po myśli tego, w którego łaski dostaje się przez pochlebstwo i szykanowanie drugich. Inde irae!... Lecz przyjdzie czas, że wytrwała praca znajdzie uznanie, jak je już znalazła w tym samym „Czasie“ w nr. 275 r. z. w artykule napisanym z lepszą znajomością rzeczy, niż notatka powyżéj przytoczona; przyjdzie czas, że nawet sami pochlebstwem i błędnemi informacyami obsługiwani żałować będą, że dawali posłuch temu pochlebstwu ku górze — a żółci ku wszystkiemu, coby się chciało — prawda, że czasem bezskutecznie! — uczynić od siebie zawisłem. Przedewszystkiem zaś radzimy zamieść u siebie, pamiętać o niepotrzebnych własnych „poświęceniach dla polityki krajowéj“ i troszczyć się o fundusze krajowe, z których płace przeznaczone są dla służby biurowéj, a nie poświęceń dziennikarskich.

Subskrypcya na pożyczkę krajową. Wydział krajowy, rozpisując subskrypcyę na pożyczkę krajową, pominął zupełnie stowarzyszenia zaliczkowe. Skutkiem tego stowarzyszenia nie będą zapewne subskrybowały na tę pożyczkę — a sprawa na tém ucierpi, gdyż stowarzyszenia nie tylko same dość subskrybować by mogły, ale zdołałyby swojém wpływem zwrócić wiele kapitałów lokalnych ku téj subskrypcyi. Trudno jednak narzucać się Wysokiemu Wydziałowi krajowemu, zwłaszcza, że interes sam żadnych finansowych nie przedstawia korzyści. Kurs obligacyi po dokonanéj subskrypcyi niezawodnie spadnie przynajmniéj o 2 zł., aby wyrównał się z kursem 5% listów zastawnych starego i pewnego gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, które przynosi 5 zł. od 98 zł., a nie od 100 zł., jak przy téj pożyczce krajowéj.

Związkowa drukarnia we Lwowie. Walne Zgromadzenie, które się dnia 25. lutego b. r. odbyło, uchwaliło na wniosek Dyrekcyi rozpisanie nowéj subskrypcyi na udziały. Subskrypcya ta przeznaczona była głównie na spłacenie 44 udziałów 9ciom występującym członkom i spadkobiercom, posiadającym kwotę 5.720 zł., którzy się na drugi okres zapisać nie mogli lub nie chcieli. Z uwagi jednak, że drukarnia rozwijając się coraz większego urządzenia i zapasu obrotowego funduszu potrzebuje — Walne Zgromadzenie podzieliło subskrypcyę na 3 półroczne raty, aby jak największéj liczbie udział w subskrypcyi ułatwić. Wniosek postawiony na Walném Zgromadzeniu, by do subskrypcyi wezwać drukarzy nienależących jeszcze do Towarzystwa Związkowéj drukarni, nie utrzymał się, subskrypcya więc ograniczyła się na dotychczasowych członkach. Do subskrypcyi przystąpiło 28 członków z 93ma udziałami w kwocie 12.090 zł., na które wpłacili do dziś dnia kwotę 6.418 zł., pozostawiając na dalsze dwie półroczne raty 5.672 zł. Gdy jednak na spłacenie ustępującym potrzeba 5.720 zł., powiększy się kapitał zakładowy drukarni o 6.370 zł. To powiększenie zakładowego kapitału jest bardzo na czasie, gdyż drukarnia w ostatnich czasach dla braku środków technicznych opóźniała się po trosze z pełnieniem jéj robotami, co w dalszym ciągu mogłoby szkodliwie wpłynąć na interesa tego zakładu.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za rok 1882.

19. **Brzeza. Towarzystwo zaliczkowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: Odsetki pobrane 3.878.41; odsetki przenośne 380.84; zysk z r. 1881. 238.—. Razem 4.497.25. Straty: odsetki 1.524.69; koszta administr. 1.579.68; koszta ruchomości 50.13; straty odpisane 374.31; czysty zysk 968.44. Razem 4.497.25. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 64.022.—; odsetki przenośne 800.60;

zaliczki procesowe 451·16; upadłości odpisane 121·48; udziały towarzystwa 500·—; gotówka 586·79. Razem 66.482·03. Stan bierny; udziały 10.342·56; wkładki na rachunek bież. 10.021·54; wierzyciele weksl. 42.093·—; odsetki przenośne 1.524·69; fundusz rezerwowy 1.392·73; rachunek bieżący 139·07; czysty zysk 968·44. Razem 66.482·03. Obrót kasowy 559.777·28. Liczba członków 785.

20. **Bóbrka. Towarzystwo zaliczkowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski. Przeniesione 60·30, procenta pobrane 2.419·38. Razem 2.479·68. Straty. Odsetki 1.158·73, koszta zarządu 629·89, czysty zysk 591·06. Razem 2.479·68. *b) Bilans.* Stan czynny: Gotówka 342·31, pożyczki 24.400·59, inwentarz 113·44, odsetki przenośne 630·21. Razem 25.486·55. — Stan bierny: Udziały 3.853·78, fundusz rezerwowy 973·63, wkładki oszczędności 9.550·69, długi własne 9.960·—, procenta przenośne 284·59, rezerwa od strat i podatków 100·—, czysty zysk 591·06. Razem 25.486·55. — Obrót kasowy 112.447·28. Liczba członków 253.

21. **Brzeżany. Miejskie Towarzystwo zaliczkowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: odsetki pobrane 1.612·86; odsetki należące się 2.081·22; odsetki przenośne 196·94. Razem 3.891·02. Straty: odsetki przenośne 307·76; odsetki wypłacone 115·23; odsetki należące się 2.526·24; koszta administr. 796·46; czysty zysk 144·33. Razem 3.891·02. *b) Bilans.* Stan czynny: Gotówka 1.069·77; pożyczki 22.436·27; odsetki należne i zwłoki 1.965·29; inwentarz 189·10; koszta sąd. 231·44; należytość asekurac. 17·61; nabyta pretensya tabularna z odsetkami 520·88; druki 20·22. Razem 26.250·58. Stan bierny: odsetki należne i przenośne 728·91; udziały członków 10.500·02; wkładki oszczędności 11,813·59; fundusz żelazny z 5% odsetkami 2.795·03; fundusz rezerwowy 268·70; czysty zysk 144·33. Razem 26.250·58. Ogólny obrót kasowy 46.998·02. Liczba członków 349.

22. **Bochnia. Towarzystwo zaliczkowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: Saldo odsetek 4.523·82. Straty: koszta administracyi 3.114·86; zużycie inwentarza 68·63; czysty zysk 1.340·33. Razem 4.523·82; *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 805·90; pożyczki 101.135·83; zaliczki 70·—; inwentarz 617·70; procenta przenośne 1.383·19; koszta procesowe 824·97; udział w towarzystwie lwowskiem 500·—. Razem 105.337·59. Stan bierny: procenta przenośne 862·93; udziały 21.978·44; wkładki oszczędności 36.789·87; długi towarzystwa 42.442·37; fundusz rezerwowy 1.923·63; czysty zysk 1.340·33. Razem 105.337·59. Obrót kasowy 819.661·76. Liczba członków 1.559.

23. **Cieszanów. Towarzystwo zaliczkowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: odsetki pobrane 3.798·56; odsetki przenośne 1.656·07; koszta administr. 43·65. Razem 5.498·23. Straty: odsetki wypłacone 1.904·73; odsetki pobrane 434·74; koszta administr. 781·10; czysty zysk 2.377·66. Razem 5.498·23. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 65,586·72; odsetki przenośne 2.173·74; koszta sądowe 40·67; gotówka 3.415·70. Razem 71.216·83. Stan bierny: udziały 28.439·23; wkładki na rachunek bieżący 28.385·27; odsetki przenośne 434·74; fundusz rezerwowy 1.579·93; czysty zysk 2.377·66. Razem 71.216·83. Obrót kasowy 264.135·20. Liczba członków 1.210.

24. **Jaryczów nowy. Towarzystwo kredytowe.** *Bilans.* Stan czynny: odsetki przenośne 2.019·94; pożyczki 41.940·60; ruchomości 224·88; koszta sądowe 68·93; z rach. płac 265·44; gotówka 364·52. Razem 44.884·31. Stan bierny: udziały 20.952·02; wkładki oszczędności 11.440·93; reeskont weksli 6.240·—; odsetki przenośne 1.021·77; kaucya kasyera 500·—; fundusz rezerwowy 1.857·60; czysty zysk 2.871·99. Razem 44.884·31. Obrót kasowy 218.279·12. Liczba członków 464.

25. **Jaworów. Towarzystwo zaliczkowe.** stow. zarej. z nieogr. poręką. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 3.486·28. Straty: koszta administracyi 1.819·—; koszta urządzenia 253·97; czysty zysk 1.413·31. Razem 3.486·28. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 32.012·68; koszta założenia i administracyi 211·14; gotówka 826·67. Razem 33.050·49. Stan bierny: udziały 6.708·17; wkładki na rachunek bieżący 23.193·73; wierzyciele wekslowi 1.000·—; procenta przenośne 419·51; fundusz rezerwowy 315·77; czysty zysk 1.413·31. Razem 33.050·49. Obrót kasowy 244.942·60, Liczba członków 235.

26. **Kołomyja. Kupieckie Stow. kredytowe, zaliczkowe i oszczędności.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: odsetki pobrane 1.175·28. Straty: koszta administracyi 437·06, czysty zysk 738·22. Razem 1.175·28, *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 1157·19, pożyczki 48.147·96, koszta założenia 377·82, inwentarz 182·46. Razem 50.265·43. Stan bierny: Udziały 13.826·30, odsetki przenośne 542·03. Wkładki oszczędności 22.382·82, reeskont weksli 11.942·11, fundusz rezerwowy 454·82, fundusz zabezpieczenia 452·95, reszta czystego zysku 664·40. Razem 50.265·43. Ogólny obrót kasowy 368.805·28. Liczba członków 379.

27. **Lwów. Towarz. wzaj. kredytu.** *a) Rachunek strat i zysków.* — Zyski: Z rachunku procentów 2.956·53. Straty: Koszta administracyi 2.170·08, koszta urządzenia 69·16, czysty zysk 717·29. Razem 2.956·53. *b) Bilans.* — Stan czynny. Gotówka 2.492·89, pożyczki 88.447·44, zaliczki procesowe 450·27, koszta urządzenia 622·46, procenta przenośne 1.873·99, koszta administracyi 208·70. Razem 94.095·75. — Stan bierny: udziały 13.669·20, wkładki oszczędności 63.013·38, weksle własne 15.210·—, fundusz rezerwowy 929·32, procenta

przenośne 556·56, czysty zysk 717·29. Razem 94.095·75. Obrót kasowy 401.620·87. Liczba członków 399.

28. **Radziechów. Towarzystwo zaliczkowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: zysk przeniesiony z r. 1881. 270·20; saldo odsetek 4.275·98. Razem 4.546'18. Straty: koszta administr. 2.352·73; odpisanie kosztów założenia 37·49; czysty zysk 2.155·96. Razem 4.546·18. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 2.084·61; pożyczki 94.340·58; procenta przenośne 1.318·38; koszta założenia i ruchomości 337·48; zaliczki procesowe 46·74; lokacye 75·—. Razem 98.202·79. Stan bierny: udziały 18.012·01; wkładki oszczędności 53.872·12, wierzyciele wekslowi 16.500·—; procenta przenośne 1.949·03; fundusz rezerwowy 4.264·—; rezerwa podat. 600·—; zyski z r. 1881. 849·67; czysty zysk z roku 1882. 2.155·96. Razem 98.202·79. Liczba członków 1.384. Obrót kasowy 350.729·91.

29. **Sambor. Towarz. kredytowe „Pomoc“.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: rezerwa podatkowa 60·00; odsetki 4.921·71; zwrot kosztow administracyi 155·96. Razem 5.137 67. Straty: koszta administracyi 534.82; odsetki 2.456·99; 12% dywidendy 809·—; odpisane koszta założenia 128.—; na fundusz rezerwowy 828·74; różne 380 12. Razem 5.137·67. *b) Bilans.* Stan czynny: gotówka 1.217·27; pożyczki 50.381·54; fundusz rezerwowy w papierach 58·—; odsetki przenośne 143 55. Razem 51.800·36: Stan bierny: udziały 7.341.—; wkładki oszczędności 33.713·80; reesk. weksli 7.708· —; odsetki przenośne 528·38; fundusz rezerwowy 1.409 18; różne 291·—; 12% dywidendy 809·—. Razem 51.800 36. Obrót kasowy 569.342·52. Liczba członków 168.

30. **Stanisławów. Bank zaliczkowy.** *Bilans.* Stan czynny: stan kasy gotówką i papiérami wartościowémi 7.895·05; pożyczki wydane na weksle i skrypta notar. 267.277·14; zaliczki dane oddziałowi zastaw. 51.756·57; rachunki bieżące członków i spółek 11.009·82; konto realności 7.241·51; inwentarz biurowy 1.200·—; zaliczki na koszta procesowe 1.056·49; odsetki zaległe i naprzód zapłacone 5.479·97; czynsz za lokal naprzód zapłacony 150·—; stan funduszu rezerwowego w efektach podług kursu 31. grudnia 1882. 11.918·85. Razem stan czynny 364.985·40. Stan bierny: udziały członków gotówką wypłacone 68.427·79; fundusz rezerwowy z odsetkami 12.687·45; rezerwy specyalne 4.010·29; wkładki oszcz. na rach. bież, 233.777·99; wierzyciele towarz. 17.908·78; reeskompto weksli 15.020·—; rachunki bież. różnych osób 4.762·30; procenta naprzód pobrane na rok 1883ci 2.394·64; pozostałość czystego zysku 5.996·16. Razem 364.985·40. Ogólny obrót kasowy w r. 1882. wynosi 2,356.431·58. Ilość członków wynosi 834.

29. **Stary Sącz. Towarzystwo zaliczkowe,** z ogr. poręką. *Bilans.* Stan czynny: pożyczki udzielone członkom towarzystwa 41.132·01; koszta urządzenia 100·—, pozostała gotówka z końcem r. 1882. 900·96. Razem 42.132·96. Stan bierny: udziały członków 15.921·99; wkładki oszczędności 22.684·59; fundusz zapasowy 738·64. czysty zysk za rok 1882. 1.942·82; procenta pobrane na rok 1883. 844 93. Razem 42.132'97. Ogólny ruch kasowy 192,142·30.

26. **Zakliczyn Towarzystwo zaliczkowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: dochód z procentów 2.627·71; procenta przenośne 531·88. Razem 3.159·59. Straty: procenta zapłacone 1.243·54; procenta przenośne 449·63; koszta administr. 144·64; odpisanie inwentarza 31·72; czysty zysk 1.289'86. Razem 3.159.59. *b) Bilans.* Stan czynny: lokacye 450·—; pożyczki udzielone 28.005·25; gotówka 94·56; procenta przenośne 531·28; koszta sądowe 24·07; inwentarz 285·50. Razem 29.391·26. Stan bierny: udziały 6.683·35; weksle własne 14.900·—; wkładki oszcz. 5.282·55; procenta przenośne 449·63; rezerwa podatkowa 40·67; fundusz rezerwowy 745·20; czysty zysk 1.289·86. Razem 29.391·26. Liczba członków 364.

33. **Żółkiew. Towarzystwo kredytowe.** *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: Z rachunku odsetek 6.008·95, z rachunku kosztów administracyi 525·98, procenta zwłoki 718·63. Razem 7·253·56. Straty: procenta 1.633·73, koszta administracyi i koszta założenia 2.752·36, z rachunku inwentarza 154·51, czysty zysk 2.712·96. Razem 7.253·56. — *b) Bilans.* Stan czynny: Odsetki 656·85, pożyczki 49.802·17, inwentarz i druki 366·16, nadpłacony czynsz 78·—, koszta założenia 123·89, koszta sądowe 84·24, różne 143·72, gotówka 1.917·34. Razem 53.172·37. Stan bierny: Udziały 25·342·97, wkładki oszczędności 17.969·—, reeskont weksli 3.732·—, odsetki przenośne 2.385·48, fundusz rezerwowy 1.029·96, czysty zysk 2.712·96. Razem 53.172·37. — Obrót kasowy 284.898·44. Liczba członków 394.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski. Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.